

Arkivsak-dok. 200700949-68
Arkivkode 020 &13
Saksbehandler Guri Eggen

Saksgang
Fylkesutvalget

Møtedato
21.8.2007

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRING I FINANSIERINGSANSVARET FOR OPPLÆRING I BARNEVERNINSTITUSJONER - OPPLÆRINGSLOVEN §13-2

Forslag til

VEDTAK

1. Oppland fylkeskommune mener primært at det forvaltningsnivået som har det generelle ansvaret for henholdsvis grunnskole og videregående opplæring, best vil kunne ivareta den enkelte elevs opplæringsbehov og sikre elevens rettigheter etter opplæringsloven
2. Dersom fylkeskommunen fortsatt også skal ha ansvar for grunnskoleopplæringen, støtter Oppland fylkeskommune departementets forslag om at det økonomiske ansvaret for opplæring av barn og unge som bor i barneverninstitusjoner, plasseres i elevens hjemfylkeskommune.
3. Oppland fylkeskommune mener at det må presiseres i lovteksten at ansvarlig fylkeskommune er den fylkeskommunen hvor eleven er bosatt når barnevernvedtaket blir fattet.
4. Oppland fylkeskommune ser det som meget uheldig at juridisk og økonomisk ansvar deles. En klar ansvars plassering på én kommune/fylkeskommune vil best kunne ivareta hensynet til kontinuitet og planlegging av opplæringen for den enkelte elev.
5. Oppland fylkeskommune er enig i at institusjonsfylket får rett til refusjon av utgifter etter fastsatte satser. Det forutsettes at satsene gjenspeiler de faktiske kostnadene.
 - Det bør fastsettes 4 ulike satser for opplæring av barn og unge i barneverninstitusjoner som har behov for spesialundervisning (i tillegg til ordinær grunnsats) – lav, middels, høy og ekstra høy sats. Det må gis mulighet til individuelle avtaler mellom hjem- og institusjonsfylkeskommune.
 - Skolen, PPT og institusjonsfylkeskommune vurderer hvilken sats som skal benyttes, i samarbeid med hjemfylkeskommune.
 - Satser for refusjon må justeres etter lønnsutviklingen, og fastsettes i årlig rundskriv.

6. Oppland fylkeskommune mener at samme ansvarsforhold og refusjonsordning bør gjøres gjeldende både for elever som bor i barneverninstitusjoner og i helseinstitusjoner. Lovendringen bør derfor omfatte både § 13-2 og 13-3a.

Bernt M. Tordhol
fylkesrådmann

Jørgen Skaug
fylkesopplæringsjef

Vedlegg: Høringsbrev datert 06.07.07 fra Kunnskapsdepartementet

SAKSINNSTILLING

Høringsuttalelse – Forslag til endring i finansieringsansvaret for opplæring i barneverninstitusjoner – opplæringsloven § 13-2

Vi viser til høringsbrev av 06.07.07.

Oppland fylkeskommune har følgende kommentarer til forslag om lovendring:

Pkt. 2. Bakgrunn for forslag om ny lovendring

Departementet sier i høringsnotatet: ”I innstillingen til kommuneproposisjonen heter det i en flertallsmerknad fra Arbeiderpartiet, SV, Senterpartiet, Høyre, KrF og Venstre at *”Flertallet mener at en permanent ordning må komme så raskt som mulig og iverksettes fra og med budsjettåret 2008. Flertallet mener videre at andre utdanningstilbud knyttet til ulike institusjoner, som rusinstitusjoner, bør omfattes av nyordningen.”*

På denne bakgrunn fremmes lovforslag om endring av finansieringsansvaret for opplæring i barneverninstitusjoner.

Kommentar:

Høringsnotatet omhandler endring av § 13-2, og ikke § 13-3a slik flertallsmerknaden anbefaler. Med ”andre utdanningstilbud knyttet til ulike institusjoner” forstås, i tillegg til rusinstitusjoner, ungdomspsykiatriske institusjoner og andre institusjoner innen helsetjenesten. Det er ofte uklare grenser mellom barnevern og psykiatri. Barn og unge i barneverninstitusjoner kan ha periodevis opphold i barne- og ungdomspsykiatriske institusjoner. Flere institusjoner har klienter som er lagt inn etter både helselovgivning og barnevernloven.

Oppland fylkeskommune mener at samme refusjonsordning bør gjøres gjeldende for både elever som bor i barneverninstitusjoner og i helseinstitusjoner. Lovendringen bør derfor omfatte både § 13-2 og § 13-3a.

Pkt. 4. Forslag til lovendring i opplæringsloven § 13-2

Departementet foreslår at institusjonsfylkets ansvar for opplæring opprettholdes, også når det gjelder opplæringsansvaret for barn og unge fra andre fylkeskommuner. For å få en rimeligere fordeling av de økonomiske kostnadene, spesielt i forbindelse med de private barneverninstitusjonene, foreslås at fylkeskommunen der institusjonen ligger får rett til refusjon for utgifter til opplæring fra hjemfylkeskommunen.

Kommentar:

Oppland fylkeskommune ser det som et overordnet prinsipp at det forvaltningsnivået som har det generelle ansvaret for henholdsvis grunnskole og videregående opplæring, har ansvaret for opplæringen uavhengig av hvor opplæringen gis, dvs. at kommunene har ansvaret for grunnskoleopplæring og at fylkeskommunene har ansvar for videregående opplæring.

Dersom det likevel blir slik at grunnskoleopplæring fortsatt skal være et fylkeskommunalt ansvar, vil Oppland fylkeskommune støtte departementets forslag om at det økonomiske ansvaret for opplæring av barn og unge som bor i barneverninstitusjoner, plasseres i elevens hjemfylkeskommune.

Oppland fylkeskommune ser det imidlertid som uheldig at departementet nå ønsker å dele det juridiske og økonomiske ansvaret mellom fylkeskommunene. Vi vil i den sammenheng vise

til høringsbrev fra daværende utdannings- og forskningsdepartementet av 15.09.03 i forbindelse med endring av § 13-2, vedtatt gjeldende fra 01.01.04:

”Det er likevel visse betenkeligheter med delt juridisk og økonomisk ansvar mellom fylkeskommunene, da dette rent generelt lettere vil kunne føre til uklarheter. Etter en nærmere vurdering er departementet derfor kommet til at totalansvaret for opplæringen (juridisk, faglig og økonomisk) bør legges til den fylkeskommunen der barnet er bosatt på det tidspunktet det fattes vedtak om plassering i institusjon. Dette betyr at denne fylkeskommunen også får ansvaret for å oppfylle rettighetene etter opplæringsloven dersom det blir søkt om inntak og plassering i institusjon i en annen fylkeskommune. Hovedbegrunnelsen er at en klar ansvars plassering på én fylkeskommune trolig vil ivareta hensynet til kontinuitet og planlegging av opplæringen for den enkelte bedre enn ved delt ansvar mellom fylkeskommunene. Mange av barna og ungdommene dette gjelder, har flere institusjonsopphold bak seg og flytter ofte. Det er derfor viktig med en klar ansvars plassering for opplæringsansvaret. Delt juridisk og økonomisk ansvar mellom hjemfylkeskommune og institusjonskommune vil rent generelt lettere kunne føre til uklarheter. Det forutsettes at den praktiske gjennomføringen skjer etter avtale mellom de berørte fylkeskommunene mot refusjon av utgiftene.”

Oppland fylkeskommune er fortsatt enig i disse vurderingene. For barn og unge som flytter ofte, er det særlig viktig at opplæringsansvaret ligger fast hos barnets/ungdommens hjemfylkeskommune. Bare på denne måten er det mulig å sikre kontinuitet og helhetlig plan for opplæringen. Et barn/en ungdom kan gjennom sin skoletid veksle mellom å bo hjemme, ha opphold på helseinstitusjon, barneverninstitusjon og fosterhjem. En flytting av ansvar til ny fylkeskommune for hver gang barnet/ungdommen flytter, vil vanskeliggjøre helhetlig planlegging av den enkeltes opplæringstilbud og ivaretagelse av elevens rettigheter. Som eksempel kan nevnes en søker fra årets inntak som har hatt 40 plasseringer gjennom barnevernet i løpet av en 10-års periode. Dersom opplæringsansvaret ligger fast, vil dette også gjelde de skolebaserte hjelpetjenestene som er regulert i opplæringsloven, f.eks. PP-tjeneste. Samarbeidsavtaler om den praktiske gjennomføringen av ulike oppgaver, må inngås i forhold til hver enkelt elev. At hjemfylkeskommunen har det økonomiske ansvaret for opplæring av barn og unge i barneverninstitusjoner, er ikke tilstrekkelig for å ivareta eleven på en best mulig måte. Fylkeskommunen som bare har økonomisk ansvar, vil ikke ha mulighet til å vurdere selve opplæringstilbudet, men bare refundere kostnadene. Ingen fylkeskommune vil ha helhetlig ansvar for opplæringen, da opplæringsansvaret vil ligge hos den fylkeskommune hvor eleven til enhver tid oppholder seg.

Vi viser også til brev fra fylkestinget i Oppland til kunnskapsdepartementet av 27.04.07.

Departementet foreslår at institusjonsfylket får rett til refusjon av utgifter etter fastsatte satser. Oppland fylkeskommune støtter dette forslaget under forutsetning av at satsene gjenspeiler de faktiske kostnadene for elevene. Flertallet av elevene i barneverninstitusjoner har omfattende behov for tilrettelegging av opplæringen som er svært kostnadskrevende. Vi vil foreslå følgende:

- Det fastsettes 4 ulike satser for opplæring av barn og unge i barneverninstitusjoner som har behov for spesialundervisning (i tillegg til ordinær grunnsats): Lav, middels, høy og ekstra høy sats. Ekstra høy sats benyttes for elever som må ha fullstendig individuell tilrettelegging av opplæringen. Satsene baseres på erfaringstall fra fylkeskommunene, med mulighet for individuelle avtaler mellom hjem- og institusjonsfylkeskommune.
- Skolen, PPT og institusjonsfylkeskommunen vurderer hvilken sats som skal benyttes for å gi eleven et forsvarlig opplæringstilbud, i samarbeid med hjemfylkeskommunen.

Kostnader vurderes på grunnlag av elevens vansker, gruppestørrelse, lærer-/assistentressurs og skolens muligheter for tilrettelegging/organisering.

- Satser for refusjon må justeres etter lønnsutviklingen. Satsene bør derfor fastsettes i årlig rundskriv i stedet for i forskrift.

Pkt. 5. Forslag til lovtekst

I forslag til lovtekst brukes formuleringen ”fylkeskommunen der barnet eller den unge er busett”. Med tanke på at barn og unge i barneverninstitusjoner flytter ofte, mener vi at formuleringen er upresis, og kan skape uklarheter omkring hvilken fylkeskommune som har ansvar. Det bør presiseres at ansvaret ligger fast i den fylkeskommunen hvor eleven var bosatt da barnevernvedtaket ble fattet.

Oppland fylkeskommune vil foreslå følgende formulering i lovteksten: ”Når det blir gjort vedtak om plassering i institusjon etter barnevernlova, er det den kommunen som er ansvarleg for plasseringa, jf. barnevernlova § 8-4, som har ansvaret for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring og spesialpedagogisk hjelp. Den fylkeskommunen der den kommunen ligg som er ansvarleg for plasseringa, jf. barnevernlova § 8-4, har ansvaret for å oppfylle retten til vidaregåande opplæring.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 200700949-68
Arkivkode 020 &13
Saksbehandler Guri Eggen

Saksgang	Møtedato	Saknr
Fylkesutvalget	21.08.2007	74/07

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL ENDRING I FINANSIERINGSANSVARET FOR OPPLÆRING I BARNEVERNINSTITUSJONER - OPPLÆRINGSLOVEN §13-2

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 21.08.2007 sak 74/07

Fylkesutvalget drøftet seg fram til slikt forslag til nytt pkt. 7:

”7. For en del av beboerne i sosiale og medisinske institusjoner kan opplæring være et viktig tiltak i forhold til rehabilitering og tilbakeføring i samfunnet. Oppland fylkeskommune ber om at Kunnskapsdepartementet i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet klargjør ansvar og roller når opplæring blir en del av tilbudet, selv om vedkommende ikke har formell rett til opplæring.”

Votering:

Pkt. 1 - 6: Enstemmig vedtatt

Fylkesutvalgets forslag til nytt pkt. 7: Enstemmig vedtatt

Fylkesutvalget fattet slikt enstemmig

VEDTAK

1. Oppland fylkeskommune mener primært at det forvaltningsnivået som har det generelle ansvaret for henholdsvis grunnskole og videregående opplæring, best vil kunne ivareta den enkelte elevs opplæringsbehov og sikre elevens rettigheter etter opplæringsloven
2. Dersom fylkeskommunen fortsatt også skal ha ansvar for grunnskoleopplæringen, støtter Oppland fylkeskommune departementets forslag om at det økonomiske ansvaret for opplæring av barn og unge som bor i barneverninstitusjoner, plasseres i elevens hjemfylkeskommune.
3. Oppland fylkeskommune mener at det må presiseres i lovteksten at ansvarlig fylkeskommune er den fylkeskommunen hvor eleven er bosatt når barnevernvedtaket blir fattet.

4. Oppland fylkeskommune ser det som meget uheldig at juridisk og økonomisk ansvar deles. En klar ansvars plassering på én kommune/fylkeskommune vil best kunne ivareta hensynet til kontinuitet og planlegging av opplæringen for den enkelte elev.
5. Oppland fylkeskommune er enig i at institusjonsfylket får rett til refusjon av utgifter etter fastsatte satser. Det forutsettes at satsene gjenspeiler de faktiske kostnadene.
 - Det bør fastsettes 4 ulike satser for opplæring av barn og unge i barneverninstitusjoner som har behov for spesialundervisning (i tillegg til ordinær grunnsats) – lav, middels, høy og ekstra høy sats. Det må gis mulighet til individuelle avtaler mellom hjem- og institusjonsfylkeskommune.
 - Skolen, PPT og institusjonsfylkeskommune vurderer hvilken sats som skal benyttes, i samarbeid med hjemfylkeskommune.
 - Satser for refusjon må justeres etter lønnsutviklingen, og fastsettes i årlig rundskriv.
6. Oppland fylkeskommune mener at samme ansvarsforhold og refusjonsordning bør gjøres gjeldende både for elever som bor i barneverninstitusjoner og i helseinstitusjoner. Lovendringen bør derfor omfatte både § 13-2 og 13-3a.
7. For en del av beboerne i sosiale og medisinske institusjoner kan opplæring være et viktig tiltak i forhold til rehabilitering og tilbakeføring i samfunnet. Oppland fylkeskommune ber om at Kunnskapsdepartementet i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet klargjør ansvar og roller når opplæring blir en del av tilbudet, selv om vedkommende ikke har formell rett til opplæring

RETT UTSKRIFT
DATO 22.august.2007